

UCHWAŁA NR
RADY GMINY PIONKI
z dnia

w sprawie rozpatrzenia petycji złożonej przez [redacted] w interesie publicznym

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) uchwała się, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji [redacted] z dnia 13 stycznia 2026 r. w sprawie pomników przyrody oraz po zapoznaniu się z opinią Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w przedmiotowej sprawie, postanawia się:

- 1) nie uwzględnić petycji w części opisanej w jej pkt 1, dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego w przedmiocie funkcjonowania na terenie Gminy Pionki pomników przyrody;
 - 2) nie uwzględnić petycji w części opisanej w jej pkt 2, a mianowicie w zakresie wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących corocznego sporządzania raportu stanu i zauważonych potrzeb w zakresie ochrony pomników przyrody i corocznego przedstawiania go Radzie Gminy Pionki
- z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu, stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy zobowiązując do przesłania Wnoszącemu petycję niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY PIONKI**
[Signature]
Katarzyna Mróz

[Handwritten notes]
sprawozdanie
wzrostki pod
wzrostki

STARSZY INSPEKTOR
[Signature]
Edyta Dobrowolska

UZASADNIENIE

W dniu 13 stycznia 2026 r. do Rady Gminy Pionki wpłynęła drogą elektroniczną petycja składana w interesie publicznym. Wnoszący petycję zawniósł o:

1. Zmianę - aktualizację prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 1 pomnika przyrody, tj. utworzenie uchwały Rady Gminy w sprawie pomnika przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomnika przyrody znajdującego się na terenie Gminy Pionki, w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór.
2. Wprowadzenie do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane wójtowi i przekazywane radzie jako dowód ochrony” celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska.

Rozpatrując przedmiotową petycję Rada Gminy Pionki stoi na stanowisku, że petycja nie zasługuje na uwzględnienie, co uzasadnia następująco:

Zgodnie z wpisem do Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (CRFOP), prowadzonego przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pomnik przyrody o kodzie PL.ZIPOP.1393.PP.1425082.2500, znajdujący się na terenie Gminy Pionki został ustanowiony rozporządzeniem Nr 63 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu radomskiego (Mazow. z 2008 r. Nr 194, poz. 7024; zm.: Mazow. z 2010 r. Nr 95, poz. 1685), który stanowi akt obowiązujący.

Niezależnie od powyższego, zgodnie z art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13), dalej „u.o.p.” formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-10, w tym pomniki przyrody, utworzone lub wprowadzone przed dniem wejścia w życie ustawy (2004 r.) stają się formami ochrony przyrody w rozumieniu tej ustawy.

Ponadto, zwrócić uwagę należy, iż żadna z ustaw nowelizujących u.o.p. nie zawiera regulacji, która nakazywałaby wprowadzić zmiany do aktów, na podstawie których zostały uprzednio ustanowione formy ochrony przyrody.

Tym samym w ocenie organu gminy ze względu na regulacje dokonane na poziomie ustawowym, nie ma potrzeby przeprowadzania zmian (nowelizacji) aktem niższego rzędu.

Odnosząc się do drugiego punktu petycji, dotyczącego wydania polecenia lub przyjęcia uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawiania radzie gminy raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, przede wszystkim należy wskazać, że istniejące przepisy prawa powszechnego nie nakładają obowiązku utworzenia raportu stanu pomników przyrody.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.), sprawy ochrony środowiska i przyrody stanowią zadanie własne gminy. Zakres właściwości rady gminy reguluje art. 18 ust. 1 ww. ustawy, który stanowi, że do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile

ustawy nie stanowią inaczej. Z kolei zgodnie z art. 44 u.o.p., ustanowienie oraz zniesienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy.

W związku z powyższym należy uznać, że pełne kompetencje w zakresie ustanawiania i znoszenia pomników przyrody należą do organu stanowiącego gminy. W związku z powyższym brak jest podstaw prawnych do zobowiązania organu wykonawczego do przedstawiania raportów dotyczących stanu pomników przyrody.

W kwestii utworzenia raportu o pomnikach przyrody i corocznego przedstawiania go Radzie Gminy Pionki, Rada nie widzi dla tego działania także racjonalnego uzasadnienia. Sporządzenie a potem coroczne aktualizowanie dokumentu wymagałoby corocznego angażowania do tych czynności eksperta zewnętrznego, któremu trzeba by zapłacić znaczne pieniądze z budżetu Gminy.

Tymczasem wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Celem nadzoru nad pomnikami przyrody jest między innymi zapewnienie, żeby pomniki przyrody pozostały jak najdłużej w dobrym stanie, w tym celu m.in. bieżące identyfikowanie zagrożeń dla pomników przyrody i ich eliminowanie.

Co więcej, nie ma przeciwwskazań do zlecenia wykonania przeglądów pomników w przypadkach zaistnienia takiej potrzeby co do konkretnego pomnika przyrody. Dlatego coroczne ekspertyzy w powyższym zakresie, nieoparte nakazem prawnym lub innym szczególnym argumentem stałyby w sprzeczności z zasadami dokonywania wydatków z budżetu gminy i naraziłyby gminę na bezpodstawne koszty.

Z podanych wyżej względów, Rada Gminy Pionki stoi na stanowisku, że petycja z dnia 13 stycznia 2026 r złożona w interesie publicznym, nie zasługuje na uwzględnienie.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY PIONKI

Katarzyna Mróz